

Salzburg lied to us

Elke Van Campenhout

De jongste editie van Sommerszene, het performancefestival in het Oostenrijkse Salzburg, stelde zich als thema *Redefining Action(ism)*. De artistieke directie richtte een republiek op met kunstenaars als ministers, zag de stad als een uitgestrekt podium en inwoners als toeschouwers.

hard to choose,
nearly impossible

MY HERO!

Only with the ears

De Republiek Salzburg

Politiek is hip, actionisme is in. De laatste jaren ontwikkelt zich steeds duidelijker een tendens waarbij artiesten de veilige muren van het theater inruilen voor de jungle van de stad. Kunstenaars gooien zich met overgave op de alledaagse realiteit van de modale burger. In het kielzog van hun veelal vergeten voorgangers van het actionisme en het situationisme, wil de kunstenaar zijn praktijk opentrekken naar een maatschappelijke realiteit. In die praxis komt hij vaak oog in oog te staan met de verwonderde, onbegrijpende, ongeïnteresseerde of geïrriteerde bewoner van deze andere wereld. De gewone mens, die van al deze nieuwlichterij niets moet weten. Mensen zoals u en ik?

Vaak ontbreekt het de nieuwe actionisten aan een duidelijk plan. Als blinde don Quichotes trekken ze ten strijde tegen een vijand die zich maar heel moeilijk laat vastpinnen. De commercialisering van onze leefwereld? De globale economie? De overmediatisering van de realiteit? Het gebrek aan communicatie dat daaruit ontstaat? Een vijand die niet is gepersonaliseerd, blijkt in vele gevallen ook maar moeilijk te ver-

schalken. In het slechtste geval krijgt de kunstenaar zijn goedbedoelde intenties zonder al te veel pardon opnieuw in het gezicht geslingerd. Doordat zijn actie simpelweg wordt genegeerd en in het stadsgewoel verdwijnt. Of erger nog, omdat de artistieke ingreep met weinig overweging opnieuw wordt ingeschakeld in de zo verwenste entertainment-industrie waartegen hij nu net was ingezet.

Geconfronteerd met een man die op straat geld stond uit te delen, vroeg een Amerikaans jongetje zijn moeder om uitleg. Haar antwoord was tekenend: *'I think it's art, honey'*, zei ze argeloos. Hiermee sprak de vrouw zich duidelijk uit over de weinig gearticuleerde acties die zich ontplooiden in de drukke shoppingstraat van Salzburg. Kunst betekende in haar ogen 'onbegrijpelijk, onlogisch maar evengoed onschadelijk entertainment'. Kunst, gereduceerd tot een ongevaarlijk tussendoortje, ingekramd tussen de Mozart Kügeln en Schwarzwald Torte.

Deze actie maakte deel uit van het *Redefining Action(ism)*-programma, georganiseerd door de Sommerszene Salzburg, en de kunstenaar in kwestie was Davis Freeman, die net als een tiental andere kun-